

FTAMP 18.49.09
ӘОЖ 373:81

DOI 10.46.649/vau.2021.v61.i2.02

К. Джумағалиева¹ , Б. Абыканова^{2*} 

¹С.Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университеті

Астана қ., 010000, Қазақстан Республикасы

²Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті

Атырау қ., 060011, Қазақстан Республикасы

*e-mail: xxx@mail.ru

ҰЛЫ ОТАН СОҒЫСЫ ЖЫЛДАРЫНДА ПАНАСЫЗ БАЛАЛАРДЫҢ ЖАҒДАЙЫ ТУРАЛЫ

Андатпа.

Мақала Ұлы Отан соғысы жылдарындағы жетім балалардың жағдайына арналған. Соғыс ересектер тағдырында ғана емес, әсіресе балаларда да өшпес із қалдырды. Көптеген жетімдердің пайда болуы елдегі саяси оқиғалармен байланысты. Революция, бірінші дүниежүзілік және азаматтық соғыстар, 20-жылдардағы ашаршылық салдарынан қараусыз қалған балалар саны едәуір өсті. Мақала авторы балаларды балалар үйлері мен арнайы балалар мекемелеріне бөлу кезінде кездескен қиындықтарды ашады.

Негізгі сөздер: соғыс, балалар, балалық шақ, оккупация, патриотизм.

Кіріспе.

Балалардың қауіпсіздігі, олардың өмірі мен денсаулығы әрбір озық мемлекеттің басым саясаты болып табылады. Оларға қамқорлық жасау - мемлекеттік маңызы бар мәселе болып табылады және де солай бола бермек. Өскелең ұрпақ - кез келген елдің болашағы....

Зерттеу материалдары мен әдістері.

Кәмелетке толмағандарға қатысты қылмыс пен зорлық-зомбылықтың өсуі соңғы уақытта көптеген елдерде қалыпты жағдайға айналды. Көбінесе осындай физикалық, моральдық және жыныстық зорлық-зомбылықтың құрбаны балалар болуда. Балалардың панасыздығымен күресте алдыңғы жылдардағы жинақталған тәжірибе, сөзсіз, біздің уақытта үлкен қызығушылық тудырады. Сондықтан да бұл мәселенің ел үшін сұрапыл Ұлы Отан соғысы жылдарындағы шешімін зерттеудің маңызы зор. Зерттелетін мәселені шешудегі әртүрлі органдар мен мекемелер қызметінің тарихи тәжірибесін қазіргі кезеңде қолдануға болады [1].

Бұл мақаланы жазғанда автор диалектикалық-материалистік әдіске сүйенген. Ол тарихи, салыстырмалы құқықтық талдау әдістеріне негізделген. Сонымен, балалардың панасыздығы туралы қаулылар мен нормативтік құқықтық актілерді қарау кезінде құжаттарға салыстырмалы талдау жүргізіледі [2].

Нәтижелер және оларды талқылау.

Зерттеліп отырған мәселенің ғылыми өңделуін талдау - балалардың панасыздығы мен қадағалаусыздығы және олармен күресу мәселелері Кеңес мемлекеті құрылған сәттен бастап қазіргі уақытқа дейін зерттеушілердің назарында болғанын көрсетеді [1. – 25]. Қараусыздық мәселесін зерттеудегі проблемалардың бірі-соғыс басталған кезде эвакуацияланған балалардың саны туралы ақпараттың дәлдігі мен сенімділігі.....

Қорытынды.

Қорытындылай келе, ауыр соғыс жылдарында елімізде балалардың панасыздығын жою бойынша үлкен жұмыс атқарылғанын атап өткен жөн. Республикалық және жергілікті деңгейдегі барлық мемлекеттік құрылымдар жетім балаларды құтқару үшін зор күш-жігер жұмсады.....

Қаржыландыру туралы ақпарат (бар болса жазу)

Добавлено примечание ((P11)): Мақаланың FTAMP мен ӘОЖ – сол жақ шетінде, (Times New Roman - 12 кегль қою қарпін).

Добавлено примечание ((P21)): DOI (DOI редакция тағайындайды) – оң жақ шетінде, (Times New Roman - 12 кегль қою қарпін).

Добавлено примечание ((P31)): Автордың (лар) инициалдары мен тегі, сондай-ақ ORCID деректері – ортасына келтіру (Times New Roman - 10 кегль қою қарпін).

Добавлено примечание ((P41)): Ұйымның толық атауы, қаласы, елі, авторлардың деректері (реті бойынша: жұмыс орны (аффиляция), қала, қала индексі, ел, e-mail адресі) (егер авторлар әртүрлі ұйымдарда жұмыс істесе, автордың тегінің және тиісті ұйымның жанына бірдей белгі қою қажет) – ортасына келтіру, Times New Roman-10 кегль кәдімгі қарпін. Автор(лар)дың дербес деректерінде жұлдызша (*) негізгі авторды (автор корреспондентті) белгілейді.

Добавлено примечание ((P51)): Мақала тақырыбы. Барлық әріптер – бас әріптер, ортасына келтіру (Times New Roman - 12 кегль қою қарпін).

Добавлено примечание ((P61)): Андатпа - жоларалық интервал - 1, азат жол - 1 см., ені бойынша келтіру (Times New Roman - 10 кегль кәдімгі қарпін). Андатпа көлемі 150-300 сөзден кем болмауы тиіс.

Добавлено примечание ((P71)): Негізгі сөздер (Ключевые слова/Key words) мақала мәтінін іздеуге және оның тақырыптық аймағын анықтауға арналған, 5-7 кілт сөзімен сөз тіркесі ұсынылады.

Добавлено примечание ((P81)): Кіріспе - жоларалық интервал - 1, азат жол - 1 см., ортасына келтіру (Times New Roman - 12 кегль кәдімгі қарпін). (200 сөзден кем емес).

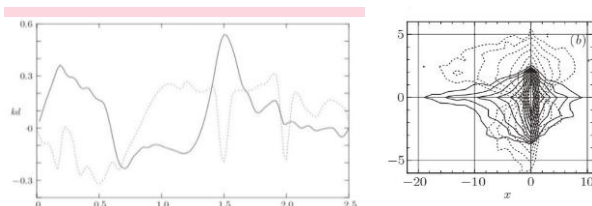
Добавлено примечание ((P91)): Зерттеу материалдары мен әдістері- 1, азат жол - 1 см., ортасына келтіру (Times New Roman - 12 кегль кәдімгі қарпін). Мақала мәтінінде әдебиет көзі тік жақшада [1. – 25] бірінші сан келесі ретпен пайдаланылған дереккөздердің нөмірін, екінші сан беттердің санын көрсетеді. Жоларалық интервал - 1, ені бойынша келтіру (Times New Roman - 10 кегль кәдімгі қарпін).

Добавлено примечание ((P101)): Нәтижелер және оларды талқылау - жоларалық интервал - 1, азат жол - 1 см., ортасына келтіру (Times New Roman - 12 кегль кәдімгі қарпін). Мақала мәтінінде әдебиет көзі тік жақшада [1. – 25] бірінші сан келесі ретпен пайдаланылған дереккөздердің нөмірін, екінші сан беттердің санын көрсетеді. Жоларалық интервал - 1, ені бойынша келтіру (Times New Roman - 10 кегль кәдімгі қарпін).

Добавлено примечание ((P111)): Қорытынды - жоларалық интервал - 1, азат жол - 1 см., ортасына келтіру (Times New Roman - 12 кегль кәдімгі қарпін).

Суреттер мен кестелерді безендіру.

Суреттердің, кестелердің, формулалардың атауларын Tab 1, сур. 2, теңд. 3 ретінде қысқартуға болмайды. «Кестеде берілген», «жоғарыда / төменде айтылған», «2-бетте немесе суретте көрсетілген» сияқты өрнектерді пайдаланбаңыз, өйткені журналды құру кезінде кестелер мен суреттердің орналасуы мен беттер саны өзгеруі мүмкін.



Сурет 1 – а) Суреттің атауы (сол жағы) және б) Суреттің атауы (оң жағы)

Ескерту: авторлармен құрастырылған

Кесте 1 – Балалар үйлері мен панасыз балалар саны

№	Республика атауы	Балалар үйлері мен интернаттар саны	Балалар саны
1	Қазақ КСР	269	27 050
2	Өзбек КСР	273	28 500
Ескерту: кесте [7] дереккөзі негізінде құрастырылған			

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ:

- 1 Кривоносов А.Н. Исторический опыт борьбы с беспризорностью. Государство и право. — № 7. — 2003. — С. 32 - 98
- 2 Ахметқалиев Б. Әйелдер құқықтарының тарихи және құқықтық мәселелері [Электрондық ресурce] — URL: <http://infozakon.kz/gov/1954-yelder-ytaryny-tarihi-zhne-yty-mseleler.html> (қаралу уақыты: 20.05.2022)
- 3 Pundak D., Herscovitz O., Shacham M., Wiser-Biton R. (2009) Instructors' attitudes toward active learning. Interdisciplinary Journal of E-Learning and Learning Objects. Vol. 5. P. 215-232

К ВОПРОСУ О ПОЛОЖЕНИИ БЕСПРИЗОРНЫХ ДЕТЕЙ В ГОДЫ ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЫ

Аннотация.

Статья посвящена положению детей сирот в годы Великой Отечественной войны. Война оставила свой неизгладимый след не только в судьбах взрослых людей, но и особенно детей. Появление большого количества сирот связано с политическими событиями в стране. Вследствие революций, первой мировой и гражданской войн, голода 20-х годов увеличилось значительно количество безнадзорных детей. Автор статьи раскрывает трудности, с которыми пришлось столкнуться при распределении детей в детские дома и специальные детские учреждения.

Ключевые слова: война, дети, детство, оккупация, патриотизм, эвакуация.

ON THE SITUATION OF STREET CHILDREN DURING THE GREAT PATRIOTIC WAR

Abstract.

The article is devoted to the situation of orphans during the Great Patriotic War. The war left its indelible mark not only on the fate of adults, but especially children. The appearance of a large number of orphans is associated with political events in

Добавлено примечание ((П12)): Суреттердің, кестелердің, формулалардың атауларын Tab 1, сур. 2, теңд. 3 ретінде қысқартуға болмайды. «Кестеде берілген», «жоғарыда / төменде айтылған», «2-бетте немесе суретте көрсетілген» сияқты өрнектерді пайдаланбаңыз, өйткені журналды құру кезінде кестелер мен суреттердің орналасуы мен беттер саны өзгеруі мүмкін.

Добавлено примечание ((П13)): Әдебиеттер тізімі (Список литературы/References). Пайдаланылған әдебиеттер саны – 7 ден кем емес әдебиеттерге сілтемелер көрсетілуі керек.

Добавлено примечание ((П14)): Мақала тақырыбы. Барлық әріптер – бас әріптер, ортасына келтіру (Times New Roman - 12 кегль қою қаріп).

Добавлено примечание ((П15)): Андатпа - жоларалық интервал - 1, азат жол - 1 см., ортасына келтіру (Times New Roman - 10 кегль қадімгі қаріп).

Добавлено примечание ((П16)): Негізгі сөздер (Ключевые слова/Key words) мақала мәтінін іздеуге және оның тақырыптық аймағын анықтауға арналған, 5-7 кілт сөзімен сөз тіркесі ұсынылады.

Добавлено примечание ((П17)): Мақала тақырыбы. Барлық әріптер – бас әріптер, ортасына келтіру (Times New Roman - 12 кегль қою қаріп).

the country. Due to the revolutions, the first world and civil wars, the famine of the 1920s, the number of street children increased significantly. The author of the article reveals the difficulties that had to be encountered in allocating children to orphanages and special children's institutions.

Key words: war, children, childhood, occupation, patriotism.

REFERENCES

1 Krivonosov A.N. Istoricheskij opyt bor'by s besprizornost'yu [*The historical experience of combating homelessness*]. Gosudarstvo i pravo. № 7. 2003. P. 32-98. [in Russian]

2 Ahmetqaliev B. Äielder qūyqtarynyñ tarihi jāne qūyqtyq мәseleleri [*Historical and legal issues of women's rights*] Available at: — URL: <http://infozakon.kz/gov/1954-yelder-ytaryny-tarihi-zhne-yty-mseleler.html> [in Kazakh]. (accessed: 20.05.2022)

3 Pundak D., Herscovitz O., Shacham M., Wiser-Biton R. (2009) Instructors' attitudes toward active learning. Interdisciplinary Journal of E-Learning and Learning Objects. Vol. 5. P. 215-232 [in English]

Авторлар туралы ақпарат:

Авторлар туралы мәліметтер. Жолға ағылшын, орыс және қазақ тілдерінде жазылады: аты-жөні, тегі ғылыми дәрежесі, атағы (егерде бар болса), лауазымы, кафедра, департаментке қатыстылығы, ұйымның атауы (атауы толық, қысқартуларсыз), елдің атауы, әрбір мақаладағы негізгі авторды көрсете отырып, жарияланымның барлық авторларының мекен-жайлары, E-mail, ORCID (әр автордың)

Information about authors:

Elmira Adiyetova - **corresponding author**, candidate of economic sciences, about. associate professor of the Departments "Finance and accounting", Kh. Dosmukhamedov Atyrau University, Atyrau, Republic of Kazakhstan

E-mail: e.adietova@asu.edu.kz

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2400-6357>

Samal Aldeshova - master economic sciences, teacher of the Departments "Finance and accounting", Kh. Dosmukhamedov Atyrau University, Atyrau, Republic of Kazakhstan

E-mail: aldeshova.s@asu.edu.kz

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5366-2487>

Информация об авторах:

Эльмира Адиева – **основной автор**, кандидат экономических наук, и.о. ассоциированный профессор кафедры «Финансы и учета», Атырауский университет имени Х. Досмухамедова, г. Атырау, Республика Казахстан

E-mail: e.adietova@asu.edu.kz

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2400-6357>

Самал Алдешова – магистр экономических наук, старший преподаватель кафедры «Финансы и учета», Атырауского университета имени Х. Досмухамедова, г. Атырау, Республика Казахстан

E-mail: aldeshova.s@asu.edu.kz

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5366-2487>

Авторлар туралы ақпарат:

Эльмира Адиева – **негізгі автор**, экономика ғылымдарының кандидаты, «Қаржы және есеп» кафедрасының қауымдастырылған профессор м.а., Х. Досмухамедов атындағы Атырау университеті, Атырау қ., Қазақстан Республикасы

E-mail: e.adietova@asu.edu.kz

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2400-6357>

Самал Алдешова – экономика ғылымдарының магистрі, «Қаржы және есеп» кафедрасының аға оқытушысы, Х. Досмухамедов атындағы Атырау университеті, Атырау қ., Қазақстан Республикасы

E-mail: aldeshova.s@asu.edu.kz

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5366-2487>

Добавлено примечание ((П18)): Аңдатпа - жоларалық интервал - 1, азат жол - 1 см., ортасына келтіру (Times New Roman - 10 кегль кәдімгі қарпін).

Добавлено примечание ((П19)): Негізгі сөздер (Ключевые слова/Key words) мақала мәтінін іздеуге және оның тақырыптық аймағын анықтауға арналған, 5-7 кілт сөзімен сөз тіркесі ұсынылады.

Добавлено примечание ((П20)): Әдебиеттер тізімі (Список литературы/References). Пайдаланылған әдебиеттер саны – 7 ден кем емес әдебиеттерге сілтемелер көрсетілуі керек.

Добавлено примечание ((П21)): Авторлар туралы мәліметтер. Жолға ағылшын, орыс және қазақ тілдерінде жазылады: аты-жөні, тегі ғылыми дәрежесі, атағы (егерде бар болса), лауазымы, кафедра, департаментке қатыстылығы, ұйымның атауы (атауы толық, қысқартуларсыз), елдің атауы, әрбір мақаладағы негізгі авторды көрсете отырып, жарияланымның барлық авторларының мекен-жайлары, E-mail, ORCID (әр автордың)